

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 78

Tampereen kaupungin luonnon monimuotoisuus (LUMO) -ohjelman päivitys (kehittämiskokousasia)

TRE:1112/11.04.02/2026

Valmistelija / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Suunnittelija Annika Kettunen, puh. 040 687 7336 ja kehityspäällikkö
Kaisa Mustajärvi, puh. 040 806 2294, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Juristi Juha Perämaa, puh. 040 503 9038, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Liitteenä oleva Tampereen luonnon monimuotoisuus (LUMO) -ohjelman luonnos hyväksytään jatkovalmistelun pohjaksi.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Mikko Nurmiselle, ympäristöjohtaja Kati Skipparille sekä ilmasto- ja ympäristöpäällikkö Tiina Leinoselle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Perustelut

Tampereen strategian 2035 – Tekemisen kaupunki yksi keskeinen tavoite on toimia luonnon monimuotoisuuden suunnannäyttäjänä ja vahvistaa luonnon monimuotoisuutta uudenlaisilla keinoilla. Strategian tavoitetta edistetään Tampereen luonnon monimuotoisuus- eli LUMO-ohjelmalla, joka kokoaa kaupungin toimenpiteet luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi ja vahvistamiseksi. Tavoite luontoposiitiivisesta Tampereesta tarkoittaa sitä, että emme pelkästään vähennä luonnolle aiheuttamiamme haittoja, vaan aktiivisesti edistämme luonnon monimuotoisuutta ja ekosysteemien hyvinvointia.

Tampereen luontoposiitiivisuustavoitteen saavuttaminen edellyttää koko kaupunkiorganisaation määrätietoista ja pitkäjänteistä sitoutumista sekä kaupungin toimenpiteiden lisäksi myös kaupunkilaisten ja yritysten toimia yhteisen luontomme hyväksi.

LUMO-ohjelman päivityksessä otetaan huomioon kaupungin vaikutus luonnon monimuotoisuuteen maailmanlaajuisesti. Tampereen hankinnoista on laskettu globaali luontojalanjälki, ja jatkossa tavoitteena on vähentää hankintoihin liittyvää luontojalanjälkeä. Ohjelman päivityksessä on huomioitu myös Suomen kymmenen suurimman

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

kaupungin johtajan allekirjoittaman luontojulkilausuman tavoitteet (kaupunkien luontofoorumi Tampereella 11.9.2024, Espoon päivitys 5.9.2025). Päivityksessä ohjelmaan on lisäksi tuotu näkyväksi luontopääomasta saatavat taloudelliset hyödyt. Tavoitteena on myös nostaa luonnon arvo taloudelle ja ihmisen terveydelle luontovaikutusten seurannan keskiöön.

Päivitetty ohjelma ulottuu nykyiselle strategiakaudelle 2025–2035. Ohjelma koostuu seitsemästä tavoitteesta. Kuusi ensimmäistä kaupunginhallitus hyväksyi kokouksessaan elokuussa 2020. Seitsemäs tavoite on lisätty tässä LUMO-ohjelman päivityksessä.

Tavoitteet ovat:

1. Kaupunkiluonto on monimuotoista ja ilmastonmuutokseen sopeutuvaa.
2. Uhanalaiset luontotyytit ja lajit on turvattu.
3. Ekologiset verkostot ovat toimivia ja kattavia.
4. Vesistöjen ja pienvesien tila on hyvä ja niiden eliöstö monimuotoista ja elinvoimaista.
5. Haitallisten vieraslajien torjunta on tehokasta ja toimivaa.
6. Aasukat ja yhteisöt tuntevat lähiluontonsa arvot ja haluavat toimia niiden hyväksi.
7. Kaupungin luontojalanjälki on pienentynyt.

Luonnon monimuotoisuusohjelma on valmisteltu yhteistyössä kaupungin yksiköiden, palvelualueiden, tytäryhteisöjen sekä ulkoisten sidosryhmien kanssa vuosien 2024–2025 aikana. Päivityksen koordinoinnista on vastannut ilmasto- ja ympäristöpolitiikan yksikkö. Myös kaupungin sisäisellä, monialaisella LUMO-työryhmällä on ollut tärkeä rooli ohjelman valmistelemissä ja toimenpiteiden toteuttamisessa.

Laki kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta (64/1986) 6 § mukaan ympäristönsuojelun yleissuunnittelua ja toimia ympäristönsuojelun huomioon ottamiseksi kunnan toiminnassa johtaa kunnanhallitus. Hallintosäännön (2.9.2025) 14.2 §:n 1. kohdan mukaisesti kaupunginhallitus päättää kaupunkistrategiaa toteuttavista merkittävistä strategisista ohjelmista ja suunnitelmista.

Tiedoksi

Mikko Nurminen, Kati Skippari, Annika Kettunen, Kaisa Mustajärvi

Liitteet

1 Kh 9.3.2026 LUMO-ohjelman luonnos

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja yleisesti nähtäville 17.3.2026 www.tampere.fi.

Päätös annettu tiedoksi sähköpostilla 17.3.2026.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Asia liitteineen on katsottavissa kaupungin verkkosivuilla www.tampere.fi. Pyydettyessä ote toimitetaan liitteineen.

Tampere
17.03.2026

Leeni Herrala
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§78

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)